

Visoki predstavnik spriječio puštanje na slobodu osuđenih ratnih zločinaca

Visoki predstavnik Miroslav Lajčák danas je otklonio pravne praznine koje su postojale u zakonima na razini države i Federacije BiH koje bi, ako sada ne bi bile otklonjene, narednog tjedna omogućile, u iščekivanju okončanja žalbenog postupka, puštanje na slobodu osoba koje su osuđene za ratne zločine. Visoki predstavnik je također djelovao da bi spriječio praksu koja postoji u zatvorima u Federaciji BiH da se osobama koje je Sud BiH osudio za ratni zločin odobrava nenadzirano odsustvo iz zatvora. Izgledi da osuđeni ratni zločinci mogu eventualno zastrašivati svjedoke, činiti nova kaznena djela, pobjeći iz zemlje ili na drugi način izbjeći služenje kazne ne mogu biti tolerirani i ugrožavaju suradnju sa Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.

Visoki predstavnik je otklonio ovu prazninu hitnim donošenjem amandmana na Zakon o kaznenom postupku BiH koji je Vijeće ministara usvojilo nedavno. Bez ovoga amandmana, tri osobe koje su u prvoj instanci osuđene za ratne zločine trebale bi biti puštene na slobodu krajem veljače 2009. godine, a još jedanaest krajem travnja, bez obzira na eventualne sudske procjene da je apsolutno potrebno produljiti pritvor. Svi su dobili stroge zatvorske kazne u prvom stupnju, od kojih mnogi za genocid, uključivši jednu osobu koja je osuđena na zatvorsku kaznu od 42 godine. Amandman na Zakon o kaznenom

postupku BiH ne utječe na odredbe kojima se reguliraju odluke o tome da li se osobe koje su osuđene u prvoj instanci trebaju zadržati u pritvoru do okončanja žalbenog postupka.

Visoki predstavnik je također donio amandman na Zakon o kaznenim sankcijama Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo pitanje je davno trebalo biti riješeno, budući da potiče još iz srpnja 2007. godine, kada je izmijenjen Zakon o izvršenju kaznenih sankcija, i koji je odmah, istog mjeseca, izmijenjen i u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko.

Visoki predstavnik i drugi pripadnici međunarodne zajednice su pozivali na usvajanje ovih amandmana, ali obje vlade su čekale previše dugo da bi mogle dati priliku parlamentima da pravodobno djeluju i spriječe već davno uočene probleme.

Imajući u vidu urgentnost ovog pitanja, visoki predstavnik je bio prisiljen djelovati kako bi zaštitio Daytonski mirovni sporazum, osigurao suradnju s Međunarodnim kaznenim tribunalom i sigurnost građana Bosne i Hercegovine.

Visoki predstavnik je donio današnje odluke zbog zabrinutosti koju su izrazili i predsjednik i glavni tužitelj Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju i Europska unija, koja je punu suradnju s Haaškim tribunalom postavila kao ključni uslov za napredovanje Bosne i Hercegovine u procesu europskih integracija.